

ČAS TEČE, LIPA OSTAJA

Prenova Levstikovega doma s ponovno vzpostavitvijo vaškega jedra

UVOD

Levstikov dom je eden najpomembnejših nosilcev kolektivnega spomina Velikih Lašč, vendar danes ne izkorišča več vseh svojih prostorskih in programskih potencialov. Objekt, ki je bil nekoč zasnovan kot osrednje družbeno in kulturno središče kraja, je zaradi sprememb v načinu življenja in organizaciji javnih dejavnosti izgubil svojo nekdanjo povezovalno vlogo. Posledično se je oslabil tudi identiteta vaškega jedra.

Projekt izhaja iz razumevanja, da prenova pomeni več kot zgolj ohranjanje obstoječe arhitekture. Cilj je ponovno vzpostaviti odnos med stavbo, javnim prostorom in lokalno skupnostjo ter ustvariti pogoje za sodobno uporabo objekta. Z oblikovanjem novega sistema javnih, poljavnih in podpornih programov ter osrednjega notranjega javnega prostora prenova ponovno aktivira Levstikov dom kot prostor srečevanja, kulture in vsakdanjega življenja ter mu vrača vlogo osrednjega javnega središča Velikih Lašč.

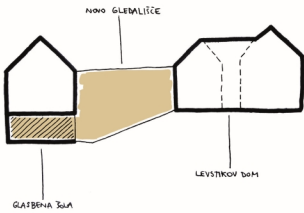
Izhodišče projekta predstavlja Levstikov dom kot nosilec kolektivnega spomina in prostor družbenega življenja. Objekt ni obravnavan zgolj kot dediščina, temveč kot živa struktura, ki se skozi čas spreminja in razvija skupaj s skupnostjo. Njegova vrednost je predvsem v vlogi prostora srečevanja in druženja.

Osrednji koncept temelji na vzpostavitvi notranjega javnega prostora in hierarhiji treh ključnih elementov: jedra, roba in prehoda. Jedro predstavlja javna dvorana kot nosilka identitete kraja in osrednji prostor družbenega življenja. Rob oblikujejo spremljajoči javni in poljavni programi, ki podpirajo delovanje jedra in omogočajo njegovo vsakodnevno uporabo. Prehod je vmesni prostor, ki omogoča postopno prehajanje med zunanostjo in notranostjo ter med intimiteto in javnim.

Stavba se odpira proti naselju, meja med zunanjim in notranjim javnim prostorom pa se zabriše. Prenova ne briše preteklosti, temveč jih vključuje v novo prostorsko zasnovo. Obstoječa struktura ostaja nosilka spomina, novi posegi pa pomenijo njeno nadaljevanje.

Cilj projekta je ustvariti odprt in prilagodljiv prostor za različne dogodke, programe in oblike družbenega življenja. Levstikov dom tako ponovno postane živ prostor skupnosti, ki se skozi čas spreminja, vendar ohranja svojo identiteto in prvotni pomen.

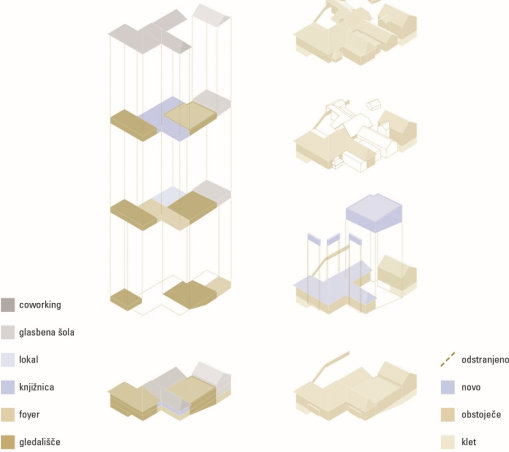
JEDRO ROB PREHOD

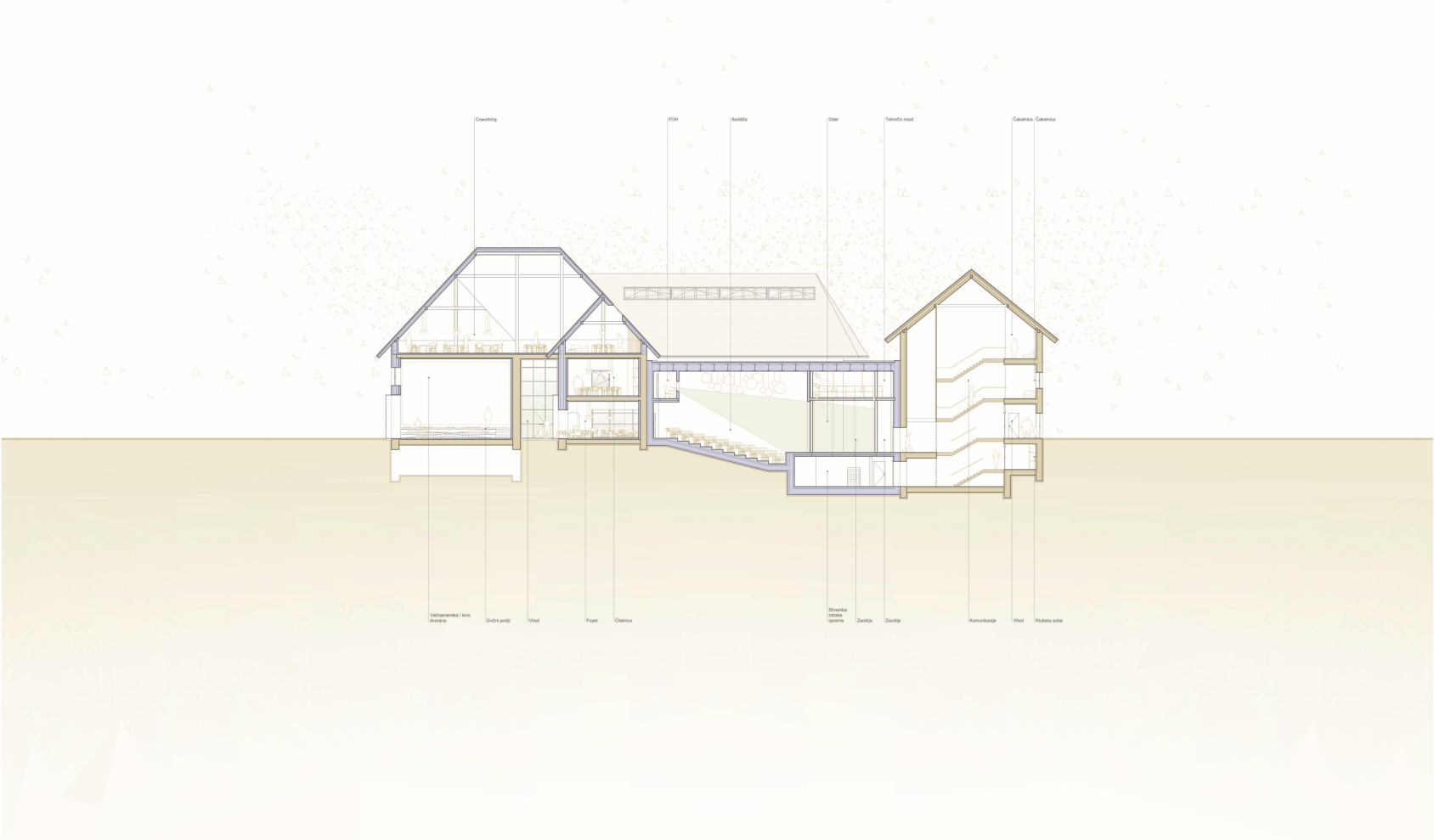

Cilj prenove je ponovno povezati stavbo z naseljem ter ustvariti prilagodljiv prostor za kulturne, izobraževalne in družbene dejavnosti. Projekt briše mejo med notranjim in zunanjim javnim prostorom ter vzpostavlja novo središče skupnosti.

PROGRAM

STARO- NOVO

“ Lezite pri sv. Roku na trato in zastrmite v daljo; pred vami je razgrnjen čudovito lep košček zemlje slovenske. Na levi v medli sinjini Snežnik, pred njim obronki Bloške planote, dalje Rute s cerkvico sv. Primoža, zapadno Veliki Osolnik, Kurešček, v ozadju temni Mokrc, proti severu Sv. Ahec, še bolj v desno šmarski griči; nad vsemi v ozadju pa večno lepe Kamniške planine, sladke in svetle, kakor najlepše sanje otroških duš. Notri v tej dolini, ki jo menda iz posebne previdnosti obkrožajo še manjši griči, kateri se začno na Veliki Slevici pri cerkvi Matere Božje, ki je celo Turka ustavila, pa se nadaljujejo mimo Volake ter se preko Kokav potapljajo pred Rašico, da se za Malimi Laščami zopet dvignejo in nadaljujejo ta svoj oklep v Velik vrh, na Grmado in dalje v ozadje proti Ribnici. Sredi te mirne doline pod vami pa so široko v zelenje položene Velike Lašče. Daleč nekje z vzhoda vodi vanje vijugasta bela cesta, odcepa manjšo sestrnico proti jugu nekam na morje ali vsaj tja, odkoder se ga z domače zemlje še vsaj zaslutiti da, sama pa hiti mimo sv. Trojice, Rašice, preko Turjaka, v domačo prestolico in dalje v beli svet. ”

Pucelj, 2007, str. 8

